

Nr 213.

Av herr **Wagnsson**, om lönetillägg åt lärare vid folk- och småskolor efter vissa års tjänstgöring.

Anställandet av extra ordinarie lärare vid vårt lands folkskolor har av ålder haft en förhållandevis rimlig omfattning. Intill slutet av år 1932 gällde en bestämmelse i folkskolestadgan av innehåll, att »extra ordinarie lärare må anställas endast i det fall, att växling i lärjungeantalet, förestående omorganisation av distriktets skolväsen eller annan anledning gör sådant erforderligt». Genom kungörelse av den 30 december 1932 (nr 582) ändrades ifrågavarande bestämmelse därhän, att skolrådet förpliktades under i stadgan angivna förhållanden anställa lärare såsom extra ordinarie. Ändringen innebär en avsevärd försämring i lärarnas anställningsvillkor. Medan det tidigare var en tillåtelse för skoldistriktet att på nämnda grunder anställa lärare som extra ordinarie har det numera blivit ett åliggande. Detta kommer att innebära en betydande ökning av de fall, då extra ordinarie lärare i stället för ordinarie kommer att anställas, vilket i sin ordning måste få till följd en förlängning av den tid, som läraren får tjänstgöra, innan ordinarie anställning kan vinnas.

Redan av denna anledning påkallas numera större uppmärksamhet än tidigare för de extra ordinarie lärarnas befordrings- och avlöningsförhållanden. Men ytterligare ett skäl har tillkommit i och med den kungörelse om tillsättning i vissa fall av lärare vid folk- och småskolor, som den 20 juli 1933 utkommit (nr 507). Enligt denna kungörelse skola under den närmaste tiden ordinarie lärartjänster i viss omfattning ledigförklaras med ansökningsrätt uteslutande för de ordinarie lärare, som äro anställda i skoldistrikt med övertaliga lärare. Detta innebär för de extra ordinarie lärarna, att de helt eller delvis under den närmaste tiden äro uteslutna från möjligheten att ens söka en ordinarie tjänst. Ett avsevärt antal av dem har redan en mångårig tjänstetid bakom sig, dels som vikarie, dels som extra ordinarie. Då nu möjligheten till erhållande av ordinarie tjänst i så hög grad ytterligare förminskas, ter sig läget för dem mycket bekymmersamt.

Därtill kan förmärkas en tilltagande benägenhet hos skoldistriktet att av olika skäl anställa extra ordinarie lärare även i sådana fall, då befattningar med ordinarie tjänsteställning kunnat inrättas.

Det finns redan nu skoldistrikt, i vilka antalet extra ordinarie tjänster är mycket stort i förhållande till de ordinarie befattningshavarna. Sålunda är

i en av landets största kommuner (Göteborg) mer än 20 procent av de manliga lärarbefattningarna extra ordinarie och motsvarande tal för de kvinnliga lärarna i ifrågavarande kommun överstiger 17 procent.

De extra ordinarie lärarna kunna ej vinna ordinarie anställning förrän efter en mycket lång tjänstetid. Särskilt är detta fallet i större samhällen. Sålunda kan nämnas, att den extra tjänstgöringstiden i Stockholm och Göteborg hittills under de senare åren för manlig lärare uppgått till 7 à 8 år och i Malmö till 10 à 13 år. De kvinnliga lärarna ha på en del platser fått vänta ännu längre på befordran till ordinarie tjänst.

På grund av nämnda omständigheter har genomsnittsåldern vid lärarnas anställning såsom ordinarie blivit mycket hög. Såsom exempel må anföras, att medelåldern för vid Göteborgs folkskolor åren 1932—1933 befordrade lärare utgjorde för manliga lärare 31.5 år, för kvinnliga 32.7 år och för småskollärarinnor 29.7 år.

En undersökning, verkställd av f. byråchefen i kungl. skolöverstyrelsens statistiska avdelning Edvard Göransson (se bilaga), utvisar anställningsförhållandena för de folk- och småskollärare, vilka utexaminerats under tioårsperioden 1922—1931. På grundval av denna utredning kan konstateras vissa belysande fakta. Bland annat framgår, att vid slutet av vårterminen 1932 voro cirka 300 småskollärarinnor utan anställning. För samtliga lärare påvisas en påtaglig försening i fråga om befordran till ordinarie tjänst. Sålunda voro 65.6 procent av de manliga folkskollärare, vilka år 1922 utexaminerades, efter två års förlopp ordinarie, för de kvinnliga folkskollärarnas vidkommande hade under angivna tid 60.5 procent befodrads, under det att för småskollärarinnorna påvisas ett procenttal av 53.6. Detta procenttal av dem, som efter två år vunnit ordinarie anställning, har under senare åren nedgått i mycket hög grad. Alltså uppvisar antalet år 1930 utexaminerade lärare, vilka erhållit befordran efter två år ett procenttal av 22.5 för manlig folkskollärare, 21.9 för kvinnlig folkskollärare samt 11.6 för småskollärarinna.

Vidare kan anföras, att antalet ordinarie lärare inom åldersgruppen 24 år eller yngre sjunkit mycket starkt. År 1923 räknade man i denna åldersgrupp ett antal av 188 manliga folkskollärare, 212 kvinnliga folkskollärare samt 1,057 småskollärarinnor. År 1932 hade respektive antal nedgått till 44, 48 och 78.

Om sålunda förhållandena för den extra lärarpersonalen vid folkskolorna redan nu te sig mycket bekymmersamma, är det förklarligt, att ifrågavarande lärarkategori mot bakgrunden av här angivna utfärdade förordningar med allra största bekymmer ser mot framtiden, som för dem i närvarande stund ter sig synnerligen mörk.

De utfärdade bestämmelserna i ovannämnda kungörelser (582/1932 och 507/1933) avse att indraga lärartjänster, som anses överflödiga, i avsikt att nedbringa särskilt statens kostnader för folkskoleväsendet. På grund därav

måste det anses skäligt, att staten bereder någon kompensation åt de lärare, som genom statliga åtgärder se sitt ekonomiska läge försämrat och sina anställningsförhållanden osäkra.

Folkskollärarkårens representantskap för lönefrågor, som företräder Sveriges allmänna folkskolläraryörening, Sveriges folkskolläraryörbund, Sveriges folkskolläraryörening och Sveriges småskolläraryörening har därför i skrivelse till Kungl. Maj:t den 4 november 1933 hemställt om förslag till riksdagen om lönetillägg efter vissa års tjänstgöring i folkskola.

Förslaget, som synes starkt motiverat av ovan anförda förhållanden, innebär, att icke ordinarie lärare vid folk- och småskolor, då de tjänstgjort vid nämnda skolor sammanlagt tio lästerminer, skulle erhålla ett provisoriskt lönetillägg till ett belopp, som svarade mot ett ålderstillägg i lönen för respektive ordinarie lärargrupp. Då så vitt det framgår av åttonde huvudtiteln Kungl. Maj:t icke innevarande år torde framlägga någon proposition i denna riktning hemställas,

att riksdagen må besluta,

att icke ordinarie lärare vid folk- och småskolor, då de tjänstgjort vid nämnda skolor sammanlagt tio lästerminer, erhålla ett lönetillägg å 300 kronor för manlig och 200 kronor för kvinnlig folkskollärare samt 150 kronor för småskollärarynna samt

att härför erforderligt belopp upptages i riksstaten för budgetåret 1934/1935.

Stockholm den 23 januari 1934.

Ruben Wagnsson.

Om anställningsförhållandena för folk- och småskollärare.*Av byråchefen fil. dr Edvard Göransson.*

Föreliggande undersökning omfattar närmast de lärare, vilka utexaminerats åren 1922—1931. Av dessa hava medtagits de, som vid slutet av någon vårtermin till och med vårterminen 1932 innehaft anställning vid folkskola, förutsatt att anställningen omfattat minst 5 dagar. Det obetydliga antal lärare, som efter avlagd examen icke tjänstgjort vid folkskola intill nämnda tidpunkt, har alltså icke kommit med och icke heller sådana lärare, som till och med vårterminen 1932, endast uppehållit förordnande, vilka icke räckt till slutet av en vårtermin. Resultatet är sammanställt i dubbeltabellerna A, B och C, omfattande respektive manliga folkskollärare, kvinnliga folkskollärare samt småskolekåren. Tabellerna A 1, B 1 och C 1 innehålla absoluta tal, tabellerna A 2, B 2 och C 2 procenttal. I de tre tabeller, som innehålla absoluta tal, hava upptagits tre grupper av lärare, nämligen ordinarie lärare, extra-ordinarie lärare och vikarier. I de tre tabeller, som innehålla procenttal äro de obefordrade lärarna, d. v. s. extra-ordinarie och vikarier, hopslagna till en grupp. Vad angår småskolekåren äro ordinarie småskollärare, tills vidare anställda biträdande lärare vid folkskola och tills vidare anställda lärare vid mindre folkskola sammanförda under benämningen ordinarie, varemot lärare, som äro anställda på viss tid i egenkap av biträdande lärare vid folkskola och lärare vid mindre folkskola, ingå bland de extra-ordinarie småskollärarna.

Den översta raden i tabellerna A 1, B 1 och C 1 upptager antalet utexaminerade. Man finner att beträffande alla tre lärarkategorierna bildar år 1925 en vändpunkt. Nämnda år utgjorde antalet utexaminerade manliga folkskollärare 470, kvinnliga folkskollärare 449 och småskollärare 726. Från och med år 1926 har antalet utexaminerade minskats och utgjorde år 1931 för de tre lärarkategorierna respektive 264, 162 och 273.

År 1922 har tagits som första år för undersökningen, därför att höstterminen 1922 hade beträffande den fyraåriga folkskoleseminariekursen åtgärder vidtagits för att avpassa intagningen i första klassen efter den förutsedda nedgången i behovet av nya folkskollärare. De, som nämnda termin intogos i första klassen, utexaminerades nämligen år 1926. Vad de tvååriga småskoleseminarierna angår, utvisar första raden i tabell C 1, att höstterminen 1922 vidtagits en inskränkning i antalet nyintagna, varigenom en minskning i antalet utexaminerade ägde rum från 790 år 1923 till 676 våren 1924, men effektiva åtgärder för åstadkommande av en av förhållandena framtvingad reduktion av antalet nyutbildade lärare har tydligen icke vidtagits förrän med höstterminen 1924, varigenom en kraftig nedgång i antalet utexaminerade småskollärarinnor inträdde med vårterminen 1926, nämligen från 726 vårterminen 1925 till 550 vårterminen 1926.

År 1925 bildar även en vändpunkt beträffande befordringar till ordinarie folkskollärare. Om man jämför procenten, som efter 1—5 år vunnit befordran till ordinarie av dem, som utexaminerades åren 1925 och 1926 (se tabellerna A 2 och B 2), så utvisa dessa tal en stark nedgång i jämförelse

med dem, som utexaminerades åren 1922, 1923 och 1924 och inom 5 år blivit befordrade till ordinarie. Vad småskolekåren vidkommer, inträdde den hastiga nedgången i procenten befordrade redan med år 1924 (se tabellen C 2).

Tidigare blevo redan under första anställningsåret ett avsevärt antal lärare befordrade till ordinarie. Tabellerna A 2, B 2 och C 2 giva vid handen att inemot hälften (49.8 procent) av de manliga lärare, som utexaminerades år 1923, voro ordinarie vid utgången av vårterminen 1924; av de kvinnliga folkskollärare, som utexaminerades våren 1924 voro mera än en tredjedel (38.7 procent) ordinarie efter ett år. Vad småskolekåren angår, inträdde maximum i befordringsprocenten första året redan år 1923. Av dem, som utexaminerades våren 1922, voro efter ett år 36.3 procent ordinarie, under det att motsvarande procenttal för dem, som utexaminerades våren 1923, endast uppgick till 28.0. Under senare tid har procenten av dem, som vunnit ordinarie anställning inom ett år, nedgått i mycket hög grad. De manliga folkskollärarnas minimisiffra var 6.2 procent för dem, som utexaminerades år 1930, de kvinnliga folkskollärarnas minsta procenttal var 8.1 för de åren 1928 och 1930 utexaminerade. Minimiprocent av dem, som inom ett år vunnit befordran inom småskolekåren, utgjorde endast 3.2 för dem, som avlade examen våren 1927. För dem, som utexaminerades år 1931, utgjorde procenten av dem, som vunnit befordran till ordinarie före utgången av vårterminen 1932 för de tre lärarkategorierna respektive 9.1, 10.5 och 4.8.

Procenten av dem, som hade ordinarie anställning, har för de manliga lärarnas vidkommande för varje år, som förflutit efter examens avläggande vuxit. Detsamma gäller i det stora hela även för de två kategorier av kvinnliga lärare. Av dem, som utexaminerades åren 1922—1931, voro vid slutet av vårterminen 1932, d. v. s. respektive 10, 9, 8... till och med 1 år efter examens avläggande, följande procent ordinarie, nämligen

av manliga folkskollärare respektive 90.1, 93.2, 89.7, 86.8, 78.2, 73.4, 62.4, 43.7, 22.5 och 96.3;
 av kvinnliga folkskollärare respektive 81.9, 72.9, 76.8, 71.0, 63.3, 54.9, 54.2, 38.8, 21.9 och 10.5;
 av småskolekåren respektive 68.6, 64.3, 56.1, 48.2, 35.8, 33.5, 24.3, 22.0, 11.6 och 4.8.

Befordringsförhållandena till och med vårterminen 1932 hava alltså ställt sig gynnsamt för manliga folkskollärare och minst gynnsamma för småskolekåren. Erinras må i detta sammanhang, att man bland kvinnliga lärare har att räkna med en större avgång från yrket än bland manliga, en omständighet, varpå jag i det följande kommer att närmare ingå.

Om man vidare undersöker frekvensen av dem, som över huvud taget haft någon anställning vid folkskola inom ett år efter examens avläggande, finner man att det lägsta procenttalet för folkskollärare gäller dem, som avlade examen år 1927, nämligen 76.4 för manliga (se tab. A 2) och 76.7 för kvinnliga (se tab. B 2). Något ogynnsammare voro förhållandena för manliga lärare utexaminerade våren 1928. Av dem hade endast 74.9 procent anställning efter ett år. För småskolekåren utgjorde minimum 47.5 procent för dem, som utexaminerades år 1926 (se tab. C 2). Under de mest ogynnsamma åren innehade alltså ej mer än cirka tre fjärdedelar av såväl manliga som kvinnliga folkskollärare anställning ett år efter utexami-

neringen, men av småskolekåren ej ens hälften. Med den minskade utexamineringen blevo anställningsförhållandena procentuellt sett gynnsammare, så att för såväl manliga som kvinnliga folkskollärare uppgick våren 1932 procenten anställda av dem, som utexaminerades år 1931, till något mer än 94 (se tabellerna A 2 och B 2). Vad småskolekåren vidkommer var motsvarande procenttal 62.6, men av dem, som utexaminerades år 1930, innehade mer än två tredjedelar anställning efter ett år (se tab. C 2).

För att närmare belysa anställningsförhållandena under ifrågasvarande tidsperiod har från tabellerna A 1, B 1 och C 1 uppgjorts tabellen D, som upptager skillnaden mellan antalet utexaminerade och antalet av dem, som innehade anställningen en viss tid efter examens avläggande. Dessa siffror utvisa icke endast antalet arbetslösa utan däri ingå självfallet även de, som avlidit, vidare de som definitivt lämnat lärarbanan samt slutligen de, som aldrig mottagit anställning vid folkskola eller som icke innehaft anställning vid slutet av en vårtermin.

Tidigare har gjorts en undersökning över avgångsfrekvensen bland *ordinarie* manliga och kvinnliga folkskollärare samt bland *ordinarie* lärare tillhörande småskolekåren under femårsperioden 1923—1928. (Se statens offentliga utredningar 1931:4, ecklesiastikdepartementet, sid. 166 ff.) Om man tillämpar de för åren 1923—1928 funna frekvenstalen även på obefordrade lärare, kommer man till det resultat, som närmare belyses av tabell E. Därvid har räknats med följande medelåldrar vid inträde på lärarbanan, nämligen för manliga folkskollärare 25 år, för kvinnliga folkskollärare 23 år och för småskollärare 22 år. I kolumnerna 2, 3 och 4 återfinnes antalet utexaminerade av de tre lärarkategorierna åren 1922—1931 och i kolumnerna 5, 6 och 7 avgångsfrekvensen pro mille, sedan 10, 9, 8 ... till och med 1 år förflutit efter utexamineringen. Slutligen innehålla tabellens kolumner 8, 9 och 10 den beräknade avgången bland de utexaminerade till och med vårterminen 1932. Här har alltså förutsatts, att alla, som avlagt examen vunnit anställning vid folkskola och att avgångsfrekvensen varit densamma som bland *ordinarie* lärare under ovan angiven femårsperiod.

Om man i tabellen A 1, som avser manliga folkskollärare, summerar dem, som hade anställning vid slutet av vårterminen 1932, d. v. s. talen 397, 464, 430 ... 249, erhåller man summan 3,819. Av kolumnen 1 i tabellen E framgår att totala antalet utexaminerade under tioårsperioden var 4,052. Skillnaden mellan 4,052 och 3,819 eller 233 utvisar summan av de arbetslösa och de, som avgått från lärarbanan på grund av dödsfall eller av annan anledning. Enligt kolumn 8 i tabell E utgör det beräknade antalet avgångna 260, d. v. s. 27 flera. Härav torde man vara berättigad till den slutsatsen, att ingen arbetslöshet bland manliga lärare förefanns våren 1932.

Antalet kvinnliga folkskollärare, som utexaminerats under tioårsperioden 1922—1931 uppgick till 3,154 (se kolumn 3 i tabell E). Av dessa voro vid slutet av vårterminen 1932 enligt tabell B 1 anställda 302, 321, 378 ... 153 eller 2,804. Skillnaden mellan antalet 3,154 och 2,804 eller 350 motsvarar alltså summan av de från lärarbanan avgångna och eventuellt arbetslösa. Emellertid ger kolumn 9 i tabell E vid handen, att det erfarenhetsmässigt beräknade antalet avgångna är vida större. Det skulle nämligen uppgå till 533. Någon arbetslöshet bland kvinnliga folkskollärare synes följaktligen icke varit för handen vid slutet av vårterminen 1932. Tabellen D utvisar, att för kvinnliga folkskollärare, som utexaminerats åren 1922—1925, steg antalet av dem, som icke voro anställda vid folkskolorna med

tiden, som förflutit efter examens avläggande. Detta torde förklaras genom en betydande »frivillig» avgång från lärarbanan. Från och med examinationsåret 1926 däremot sjunker antalet av dem, som icke hade anställning vid folkskola med tiden, som förflutit efter examinationen. Detta tyder på att, om eventuell arbetslöshet tidigare förefunnits, har denna efter hand upphört.

Vad slutligen småskollärarinnorna angår, uppgick antalet av de under åren 1922—1931 utexaminerade till 5,175 (se kolumn 4 i tabellen E). Tabell C 1 ger vid handen, att vid slutet av vårterminen 1932 voro av dessa 490, 572, 483 . . . 171 eller 3,714 anställda. Skillnaden mellan 5,175 och 3,714 eller 1,461 anger alltså summan av dem, som av olika anledningar avgått, och de arbetslösa. Sista kolumnen i tabell E utvisar, att den beräknade avgången uppgår till 1,128. Dessa siffror utvisa att vid utgången av vårterminen 1932 voro 1,461—1,127 eller 333 arbetslösa bland dem, som utexaminerats åren 1922—1931. Däri ingå även de, som efter avlagd examen aldrig ägnat sig åt lärarkallet.

Av det anförda torde man kunna dra den slutsatsen, att bland manliga och kvinnliga folkskollärare, som utexaminerades åren 1922—1931 förefanns vid utgången av vårterminen 1932 ingen arbetslöshet, men att av de småskollärare, som utexaminerades under anförda tioårsperiod, voro vid slutet av vårterminen 1932 omkring 300 utan anställning. I detta sammanhang bör emellertid erinras om att det vid den förutnämnda undersökningen (Statens offentliga utredningar 1931:4) konstaterats, att ordinarie lärare, som tagit avsked, i viss utsträckning efter längre eller kortare tid ånyo vunnit anställning som lärare. Särskilt gäller detta kvinnliga lärare. Det finnes exempel på att lärare, som tagit avsked, åter erhållit ordinarie tjänst, ehuru mer än 10 år förflutit efter hans avgång från förut innehavd befattning. Självfallet inträffar bland de obefordrade lärarna avbrott i anställningen. Antalet lärare, som till slutet av vårterminen 1932 vid utgången av en eller flera vårterminer saknat anställning, utgjorde:

manliga folkskollärare, som utexaminerades åren 1922—1930, respektive 22, 23, 25, 18, 15, 9, 10, 16 och 14;

kvinnliga folkskollärare respektive 39, 59, 31, 45, 31, 22, 20, 13 och 6; samt

lärare tillhörande småskolekåren respektive 121, 137, 92, 87, 45, 54, 41, 36 och 40.

Som underlag för bedömande av lärarbehovet under de närmaste åren har uppgjorts tabellen F, som innehåller en fördelning av de vid vårterminens slut anställda ordinarie lärarna efter den ålder de uppnått under det kalenderår, som angives i kolumn 1. För vinnande av överskådlighet hava lärarna sammanförts i åldersgrupper om 5 år. Talen i kolumn 11 ge vid handen, att antalet ordinarie manliga och kvinnliga folkskollärare under åren 1922—1932 varit i ständig tillväxt, men att småskolekåren nådde ett maximum år 1925. En blick på tabellen ger vid handen, att de åtgärder, som på sin tid vidtagits för att råda bot på lärarbristen, medfört, att de yngre åldersklasserna äro oproportionellt talrikt företrädna i jämförelse med de äldre. Talen i kolumn 10 utgöras såväl av dem, som ett visst kalenderår uppnådde pensionsåldern som av dem, som fått stå kvar efter fyllda 60 år. Av siffrorna i kolumn 10 framgår, att antalet kvarstående pensionsmässiga lärare blivit allt färre, i den mån yngre lärare funnits att tillgå. Detsamma gäller ock antalet pensionerade lärare, vilka tjänstgjort som vika-

rier. Så t. ex. tjänstgjorde vid slutet av vårterminen 1930, 1931 och 1932 följande antal pensionerade folkskollärare som vikarier nämligen respektive 15 (11 manliga och 4 kvinnliga), 40 (35 manliga och 5 kvinnliga) och 35 (31 manliga och 4 kvinnliga). Pensionerade lärare tillhörande småskolekåren, vilka voro anställda som vikarier, voro ännu färre under de 3 ifrågavarande vårterminerna nämligen respektive 3, 1 och 3. I detta sammanhang torde ock böra omnämnas att antalet småskollärare som vikariat för folkskollärare under årens lopp hastigt avtagit. Vid slutet av vårterminerna 1923—1932 uppgick deras antal till respektive 552, 413, 229, 56, 13, 5, 5, 3, 45 och 64. I dessa tal ingå icke ett antal småskollärarinnor i Stockholm, vilka från och med läsåret 1928/1929 vikarierat för tjänstlediga folkskollärarinnor med undervisningen förlagd till klasserna 1 och 2. De senares antal var vårterminen 1929/1932 respektive 21, 12, 19 och 16. Å andra sidan vikarierade folkskollärare å en del befattningar tillhörande småskolekåren. Under de 10 vårterminerna 1923/1932 uppgingo de till respektive 22, 16, 12, 22, 39, 37, 47, 42, 14 och 13. Dessa lärare voro till största delen kvinnor, ofta gifta med lärare.

Betraktar man åldersfördelningen för kalenderåret 1932, som för grupperna 55—59 år, 50—54 år, 45—49 år och 40—44 år för manliga folkskollärare upptager siffrorna 549, 727, 997 och 1,305, torde man på ett ungefär kunna uppskatta medeltalet av dem, som uppnå 60-årsåldern åren 1933—1937 till 100; de, som bli pensionsmässiga åren 1938—1942 torde i medeltal uppgå till omkring 140; under femårsperioden 1943—1947 torde medeltalet närma sig 200 och under femårsperioden 1948—1952 till cirka 250. Analogt bli motsvarande femårsmedia för kvinnliga folkskollärare ungefär 80, 100, 125 och 160 samt för småskolekåren respektive 200, 275, 360 och 425. De uppskattade medeltalen ha hållits i underkant med hänsyn till avgång på grund av dödsfall eller annan anledning t. ex. pensionering på grund av invaliditet, vilken särskilt bland kvinnliga lärare förekommer i ej obetydlig utsträckning. Det anförda torde giva vid handen att befodringsförhållandena i en framtid komma att ställa sig ljusare än vad nu är fallet. I viss mån kunna de tendenser till rationalisering, som för närvarande göra sig gällande i samband med nedgången i nativiteten, medföra att en del tjänster indragas eller förvandlas till extra ordinarie. I vilken utsträckning detta kommer att ske undandraget sig varje uppskattning, då uppgifter härom av samma folkskolinspektörer varit högst växlande, även om de avgivits nästan samtidigt till olika myndigheter.

Tab. E. Beräknad avgång t. o. m. vårterminen 1932 bland dem, som utexaminerats åren 1922—1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Examensår	Antal utexaminerade			Avgång pro mille till och med v.t. 1932			Beräknad avgång till och med v.t. 1932		
	folkskollärare		småskollärare	folkskollärare		småskollärare	folkskollärare		småskollärare
	manliga	kvinnliga		manliga	kvinnliga		manliga	kvinnliga	
1922	433	354	659	96.1	248.2	314.8	42	88	207
1923	486	399	790	92.1	233.0	293.3	45	93	232
1924	457	419	676	82.3	212.6	264.7	38	89	179
1925	470	449	726	77.1	189.1	240.7	36	85	175
1926	459	399	550	69.2	169.1	218.3	32	67	120
1927	440	357	502	64.3	142.1	186.2	24	61	93
1928	391	236	375	43.7	113.6	143.4	17	27	54
1929	394	219	314	38.1	92.6	111.8	15	20	35
1930	258	160	310	27.4	57.9	71.0	7	9	22
1931	264	162	273	14.5	26.1	39.8	4	4	11
Summa	4,052	3,154	5,175	—	—	—	260	533	1,128

Tab. F. Ordinarie lärare fördelade efter uppnådd ålder.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kalenderåret	24 år eller yngre	25—29 år	30—34 år	35—39 år	40—44 år	45—49 år	50—54 år	55—59 år	60 år eller äldre	Summa
<i>A. Manliga folkskollärare.</i>										
1923	188	1,015	1,249	1,103	817	660	538	580	402	6,552
1924	287	1,013	1,366	1,150	857	687	541	549	368	6,918
1925	317	1,102	1,406	1,203	914	726	441	532	328	7,069
1926	284	1,175	1,457	1,271	951	767	548	499	317	7,269
1927	214	1,226	1,483	1,322	1,029	776	590	484	248	7,372
1928	138	1,231	1,530	1,342	1,096	798	630	494	190	7,449
1929	96	1,184	1,556	1,441	1,139	830	659	496	169	7,570
1930	75	1,100	1,646	1,478	1,180	878	690	502	171	7,720
1931	57	950	1,699	1,555	1,251	920	719	507	163	7,821
1932	44	800	1,757	1,600	1,305	997	727	549	153	7,932
<i>B. Kvinnliga folkskollärare.</i>										
1923	212	908	898	680	565	502	377	333	130	4,605
1924	272	930	960	733	592	521	362	336	135	4,841
1925	333	951	1,055	746	615	562	382	326	113	5,083
1926	332	989	1,099	796	664	555	389	344	113	5,281
1927	281	1,035	1,137	858	681	549	431	352	75	5,399
1928	177	1,092	1,148	943	693	554	485	347	75	5,514
1929	114	1,125	1,143	1,005	727	586	504	334	87	5,625
1930	87	1,123	1,137	1,084	729	604	549	354	63	5,730
1931	55	1,018	1,179	1,119	774	646	543	360	72	5,766
1932	48	883	1,217	1,159	841	663	528	405	83	5,827
<i>C. Småskolekåren.</i>										
1923	3,057	2,059	2,339	2,119	1,576	1,293	1,010	772	305	12,530
1924	1,001	2,099	2,335	2,180	1,622	1,383	1,028	787	279	12,714
1925	869	2,093	2,321	2,213	1,701	1,446	1,071	809	257	12,780
1926	668	2,095	2,254	2,260	1,796	1,496	1,103	851	237	12,760
1927	415	2,116	2,200	2,262	1,902	1,496	1,187	892	150	12,620
1928	247	1,985	2,150	2,249	2,035	1,518	1,235	918	170	12,507
1929	178	1,777	2,176	2,232	2,083	1,555	1,316	967	175	12,459
1930	128	1,546	2,156	2,245	2,129	1,623	1,366	1,007	178	12,378
1931	89	1,328	2,168	2,189	2,171	1,716	1,420	1,025	194	12,300
1932	78	1,011	2,239	2,160	2,178	1,839	1,405	1,103	174	12,187